

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/V/KSO/2008/217

BETREFT: Reclame op voertuig ter beschikking gesteld van school.

1. PROCEDURE

1.1. Ontvangstdatum: 14 oktober 2008

1.2. Vraagsteller:
VVKSO

1.3 CZB

Bij emailbericht van 14 oktober 2008 legt de vragende partij een vraag voor aan de Commissie. Bij emailbericht van 12 november 2008 wordt de vragende partij uitgenodigd voor de zitting van de Commissie van 8 december 2008.

2. INHOUD van de VRAAG

Een reclamefirma stelt aan een school gratis een voertuig met reclame erop ter beschikking. Het voertuig wordt gefinancierd door reclameboodschappen op het voertuig. De reclame is afkomstig van adverteerders uit de buurt en de school mag gratis reclame op het voertuig aanbrengen.

De kosten ten laste van de school zijn alle belastingen, verzekeringspremies, brandstof, onderhouds- en reparatiekosten.

Het voertuig wordt ingeschreven op naam van de contractpartner (de school). De reclamefirma is uitsluitend eigenaar van het louter ter beschikking gesteld voertuig.

De vragende partij vraagt of de school gebruik kan/mag maken van een voertuig waarop reclame staat van bepaalde bedrijven/instellingen.

3. ZITTING VAN DE COMMISSIE

3.1 Datum en uur: 8 december 2008 om 13.30 uur.

3.2 Kamer:

Kamer bevoegd voor het secundair onderwijs, de centra voor leerlingenbegeleiding, het deeltijds kunstonderwijs en het volwassenenonderwijs.

3.3 Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel V. 22 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 28.11.2007 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Raf Verstegen, voorzitter;
Walter Cools, Hilde Timmermans, Jean Dujardin en Bengt Verbeeck, leden.

3.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

/

3.5 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging eenparig de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4. ADVIES VAN DE COMMISSIE

4.1 Regelgeving

*Decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek.

Art. V.9. Een inrichtende macht mag informatie verstrekken over het eigen opvoedingsproject en het onderwijsaanbod, maar zij mag geen oneerlijke concurrentie voeren.

Art. V.11. Een inrichtende macht kan handelsactiviteiten verrichten, voor zover deze geen daden van koophandel zijn en voor zover ze verenigbaar zijn met haar onderwijsopdracht.

Art. V.12. Een inrichtende macht die sponsoring of mededelingen die rechtstreeks of onrechtstreeks ten doel hebben de verkoop van producten of diensten te bevorderen (= reclameboodschappen), toelaat, waakt erover dat :

1° door de inrichtende macht verstrekte leermiddelen vrij blijven van bedoelde mededelingen;

2° activiteiten vrij blijven van bedoelde mededelingen, behoudens indien deze mededelingen louter attenderen op het feit dat de activiteit of een gedeelte van de activiteit ingericht werd door middel van een gift, een schenking of een prestatie om niet of verricht onder reële prijs door een bij name genoemde natuurlijke persoon, rechtspersoon of feitelijke vereniging;

3° sponsoring en bedoelde mededelingen kennelijk niet onverenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige taken en doelstellingen van de school;

4° sponsoring en bedoelde mededelingen de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en onafhankelijkheid van de school niet in het gedrang brengen.

* Omzendbrief SO 78 van 27 november 2001 betreffende zorgvuldig bestuur in het secundair onderwijs.

4.2 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangebrachte feiten en de geldende regelgeving.

4.3 Advies

4.3.1 Reclame en sponsoring

De decreetgever aanvaardt dat reclame en sponsoring toegelaten zijn doch heeft een aantal beginselen vastgelegd waaraan scholen die reclame en sponsoring toelaten zich moeten houden.

Zo moeten de leermiddelen vrij blijven van reclameboodschappen en moeten de onderwijsactiviteiten vrij zijn van reclameboodschappen, behoudens de sponsorvermelding.

Ook mogen sponsoring en reclame niet onverenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige taken en doelstellingen van de school en mogen ze de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en de onafhankelijkheid van de school niet in het gedrang brengen.

4.3.2 Reclame op een voertuig

De Commissie stelt vast dat uit de vraag niet duidelijk kan worden opgemaakt welk voertuig voorwerp is van de vraag noch voor welk gebruik het voertuig bestemd is.

Mocht de vraag betrekking hebben op een schoolbus voor leerlingenvervoer, dan kan de Commissie verwijzen naar haar eerdere adviezen (CZB/V/KBO/2003/29; CZB/V/KBO/2004/44). In die hypothese gaat het niet om reclame bij verplichte onderwijsactiviteiten, leermiddelen of didactisch materiaal, maar om reclame bij facultatieve activiteiten in ruime zin. De Commissie adviseerde eerder als volgt: “De Commissie is wel van mening dat een schoolbus dient vrij te zijn van reclame die enkel tot doel heeft de afzet van goederen en diensten te verhogen. De vrees bestaat dat reclame op een schoolbus voor één bepaald bedrijf of merk in strijd kan zijn met de decretale principes inzake objectiviteit, geloofwaardigheid en betrouwbaarheid.

De Commissie besluit wel dat een sponsorvermelding aanvaardbaar is. Door de mededeling niet tot de buitenwereld te richten, maar te beperken tot de gebruikers van de school en de schoolbus, kan men vermijden dat een aanvaardbare sponsorvermelding echte reclame zou worden. Het lijkt dan ook toegelaten dat in de school en/of in de bus - maar geenszins op de buitenzijde ervan - melding gemaakt wordt van de namen of merknamen van zelfstandigen, verenigingen of bedrijven die hebben bijgedragen tot de aankoop van de schoolbus.”

De Commissie heeft eerder de indruk dat de nu voorliggende vraag betrekking heeft op een personenwagen of ander dienstvoertuig dat niet rechtstreeks voor het leerlingenvervoer bestemd is. Als een school van oordeel zou zijn dat er behoefte bestaat aan een dergelijk voertuig, zou er ook geen bezwaar zijn om daarop de identiteit van de school te afficheren. De Commissie gaat er echter van uit dat wat hier voorgesteld wordt, volledig anders moet worden begrepen. Met de gegevens waarover de Commissie beschikt, kan wat voorgesteld wordt, niet meer worden gezien als de bijdrage van een sponsor die de school ondersteunt in haar maatschappelijke opdrachten. De Commissie stelt dat het niet de taak van de school is om voor derden reclame te maken die enkel tot doel heeft de afzet van goederen en diensten te verhogen. Zij is van oordeel dat rondrijden met permanente reclameboodschappen voor derden in een wanverhouding zou staan met de maatschappelijke rol van de school. Dat het om lokale adverteerders zou gaan en dat het voertuig op zich door het publiek ook niet in verband kan worden gebracht met een kernopdracht van een school, verscherpt het probleem. De Commissie is van oordeel dat, indien het initiatief waarop de vraag betrekking heeft inderdaad zou worden ingevuld zoals de Commissie het begrijpt, dit voorstel niet meer in overeenstemming is met het decretale voorschrift van respect voor “objectiviteit, geloofwaardigheid, betrouwbaarheid en onafhankelijkheid”.

De Commissie herinnert verder aan de verplichting om initiatieven met betrekking tot sponsoring en reclame in de schoolraad te overleggen.

4.3.3 De Commissie komt tot volgend advies:

De Commissie meent dat sponsorvermeldingen in een schoolbus die zich niet tot de buitenwereld richten, maar tot de gebruikers van de bus, aanvaardbaar zijn. Zij is anderzijds van oordeel dat een dienstwagen van de school, beschilderd met reclameboodschappen voor lokale ondernemers door het publiek niet of nauwelijks in verband kan worden gebracht met de maatschappelijke opdracht van de school en moet worden begrepen als reclame voor producten van derden waartoe de school zich niet kan lenen.

Brussel, 8 december 2008

Marleen Broucke
Secretaris

Raf Verstegen
Voorzitter